

LRKSA OFICIALUS ORGANAS, KATALIKISKAI
TAUTISKOS MINTIES SAVAITRASTIS
Prenumerata metams \$2.00, pusmečiui \$1.00
73 E. South St. (P. O. Box 32), Wilkes-Barre, Pa.
Telefonas: Wilkes-Barre 3-4711

GARSAS

LITHUANIAN R. C. ALLIANCE OF AMERICA
OFFICIAL PUBLICATION
Advertising Rates on Application
73 E. South St. (P. O. Box 32), Wilkes-Barre, Pa.
Phone: Wilkes-Barre 3-4711

004661

Entered as Second Class Matter January 16, 1930, at Post Office at Wilkes-Barre, Pa., under Act of August 24, 1919

No. 38

KETVIRTADIENIS, SPALIŲ-OCTOBER 1, 1953

VOL.-METAI XXXVII

Dienos Klausimai

Free International Federation of Former Political Prisoners (politinių kalinių federacija), antikomunistinė (priešinimui, sumanė įvesti Nežinomo Kalinio Dienos, atskleidžiantis, siūlo tokiais dienai paskirti lapus. Tokios specialės dienos įvedimu būtų pagerbta. Tis milijonų žinomų ir nežinomų įvairių tautybių politinių kalinių paaukojusiu ir tebeaukojančiu savo gyvastis už laisvę, teisingumą ir demokratiją, taipgi būtų pažadinimu sąžinės visų žmonių, paskatinimu kovai prieš terorą ir žmogaus išniekinimą. "Mes manom, sako "Nežinomo Kalinio Dienos" sumanytojai, kad tai yra mūsų moralinė prievolė visiems mūsų draugams ir broliams, mirusiems vergijos sutemose ir kentėjimuose, kurių pelenai išbarstyti po Europą, nuo Dachau iki Majdanek, kurių kaulais nuklotos Sibiro lygumos ir miškai nuo Arkangelsko iki Kolymos." Minėta politinių kalinių federacija sudaro įvairių tautybių ir tikėjimų asmenys. Vaclovas Sidzikauskas yra federacijos vice pirmininkas; Lietuvos Rezistencijos Politinių Kalinių Sąjunga, kurios pirmininku yra kun. V. Pikturna, irgi yra federacijos narys. Be abejonės, lietuvių visuomenėje Nežinomo Kalinio Diena turės pilniausią pritarimą.

Rugsėjo 20-tą Kimpo stoty, netoli pietinės Korėjos sostinės Seoul, nusileido jaunas, 22 metų amžiaus, šiaurės korėjietis lakūnas, vyresnysis leitenantas. Jis atskrido vėliausiu įrengimu rusų gamybos Mig' 15, kurį perdavė U. S. militariniams autoritetams. Lėktuvas tuoj buvo išardytas nuodugniai ištyrimui. Suprantama, sumetimais korėjietis lakūno pavardė neskelbiama. Jis gaus 100,000 dolerių, neišskaitant takso. Mat, vyriausias Tolyimų Rytų ginkluotųjų jėgų komandierius generolas Clark viešai paskelbė pažadą, kad lakūnui, atskridusiam sovietų lėktuvu, bus atlyginta aukščiau minėta suma ir jis turės globą, kad jo nepasiektu keršto ranka. Atskridęs korėjietis taipgi papasakojo, kad raudonieji šiaurės Korėjon gabeną karo lėktuvus, kas yra ženklas, kad jie pasirodys naujiems veiksams; raudonieji taipgi deda pastangas prisivyt aliantus, ypatingai amerikiečius, lėktuvų tobulumui ir lakūnų paruošimui.

Rugsėjo 21-mą Bostone prezidentas Eisenhower pasakė kalbą, kurioje, tarp ko kito, išpėjo, kad mūsų šalies apsaugai, mūsų laisvos sistemos išlaikymui, jokie pasiaukojimai takso, darbo ir tarnystės pavidale, neturi būt persunkūs. Laisvės priešai dabar yra apsišarvavę baisiausiai naikinimo ginklais ir mes jų kėlus galime atremti didžiausiu pasiaukojimu. Suprantama, prezidentas darydamas tokį išpėjimą turėjo omenyje komunistus, kurių vaidai jau didžiūojasi atominiiais ginklais.

POPIEŽIUS PIJUS XII PASKELBĖ 1954 MARIJOS METAIS

Vatikano Miestas.—Šeštadienį, rugsėjo 26-tą, Popiežius XII išleido encikliką pavadinimą "Fulgens Corona" (Šviečianti Karūna) sąryšy su paminėjimu 100 metų nuo paskelbimo Sveciausios Panelės Marijos Nekalto Prasišėdimo dogmos. Šią dogmą paskelbė Popiežius Pijus IX gruodžio 8, 1954.

Popiežius Pijus XII savo enciklikoj viso pasaulio vyskupams paskelbė 1954 metus Marijos metais. Pradedant gruodžio 8-tą šių metų ir baigiant gruodžio 8, 1954, viso pasaulio katalikai raginami iškilmingai minėti Marijos Nekalto Prasišėdimo paskelbimo jubiliejų.

Marijos Metais katalikai raginami melstis ypatingai trimis svarbiausiomis intencijomis: už taikos įgyvendinimą pasaulyje, už Bažnyčios vieningumą ir už Tylus Bažnyčią—čia popiežius turi omenyje Katalikų Bažnyčią ir jos padėtį už geležinės uždangos.

JAV PASIEKĖ AUKŠČIAUSIOS PRODUKCIJOS

1952 metais Jungtinės Amerikos Valstybės pagamino daugiau prekių ir aptarnavo žmonių, negu bet kada anksčiau savo istorijoje. Tai matome iš the United States Department of Commerce neseniai išleistos praeusių metų Amerikos ūkio apžvalgos.

Pagal Departamentą, "Unbroken series of advances" nuo pat 1946 metų pakėlė krašto produkciją 25%. Nežiūrint kaip daug vyriausybė išleido pinigų krašto saugumo reikalams, daugiau kaip pusė 7-metų produkcijos padidėjimas atiteko privačiai iniciatyvai.

1952 metais JAV produkcija ir tarnyba buvo įvertinta kaip \$348,000 milijonų, arba penki su puse procento daugiau, negu praėjusiais metais. Žmonės iš jos uždirbo daugiau kaip 292,000 milijonų dolerių, kas yra 5% daugiau nei 1951 metais.

Prekių kainos, pagal tą patį Departamentą, pakilo 2.5%. Tačiau statistika rodo, jog prekių ir aptarnavimas padidėjo kur kas reikšmingiau.

Vyriausybė stiprindama krašto saugumą 1952 metais išleido daugiau 23% negu 1951 metais. Išlaidos asmeniniam sunaudojimui padidėjo net 5%.

Common Council

Pasaulio Lietuvių Žinios

Veda BALYS BRAZDŽIONIS

LIETUVA. "Tiesa", komunistų laikraštis, kaip nepaprastą žinią perspausdina iš rusų laikraščiu, kad kai kur jų inžinieriai važinėja lengvomis mašinomis, vyksta į poilsio vietas. Lietuviai iš tokių žinių tik juokiasi, nes nepriklausomaj Lietuvoj daug kas važinėjo savomis mašinomis ir kurortus ir po kraštą. Dabar tik komunistai jomis naudojami.

— Pasauliniame Moterų Kongrese Kopenhagoje, kartu su rusėmis dalyvavo ir lietuvaitė Kaunaitė, kuri nepaprastai puolė pasitraukusius tautiečius ir užsienį ir Ameriką.

— Lietuvoje gastroluoja Liaudies Ansamblis, kuris jau davęs 30 koncertų. Koncertai susideda iš dainų ir šokių, lietuvių, gudų, rusų kūrinių bei melodijomis. Teko patirti, kad ansambliciai atleidžiami nuo darbų, turi privilegijas, nes, matote, jie ūgd "liaudies" meną. Kai krašte skurdas ir badas, tai žmonės tokiu menu nei kiek nesidomi.

— Ūkmergės miestas ne visas apšviečiamas elektra. Vilniaus srities Vykdomasis Komitetas aiškina, kad dėl mažos jėgainės, gyventojai neapsviečiami. Gyventojai apie elektrinius pečius, šaldytuvus, skalbiamas mašinas negali nei pagalvoti. Rusai apie jas nieko nesupranta, jie visiškai nesirūpina darbininkų ir kitų gyvenimo pagerinimu.

— Visus Lietuvos akademikus rusai verčia, kad jie rusintų lietuvius visose srityse.

DANIJA. Kopenhagoje mirė Lietuvos generalinis konsulas Danijai Bjarne Nielsen. Jis sulaukė 77 m. amžiaus. Daug yra nusipelnęs savo darbais Lietuvai.

V. VOKIETIJA. Manneime įvyko Klaipėdos vokiečių suvažiavimas, kuriame buvo aptarti jų krašto reikalai, padėkota vokiečiams už prieglaudą ir prižadėta vėl sugrįžti. Jamė kalbėtojai pareiškė, kad Lietuva visad gali gauti, kas jai gyvybiškai reikalinga.

AUSTRIJA. Lietuvių tremtinių gyvenimas čia pasunkėjęs, nes valdžia apdėjo įvairiais mokesčiais.

ARGENTINA. Buenos Aires mieste veikia iš naujų atėvių susidaręs meno grupės: tautinių šokių, kuriai vadovauja V. Namikas, lietuvių vyrų siktetas vedamas Vyt. Čibavičiaus. Taipgi veikia ir Lietuvių Tautinis Ansamblis.

KANADA. "Tėviškes Ziburiose" plačiai rašoma, kaip inž. Vizgirda, betyrinėdamas kitų kraštų žemės sudėtį, surado, kad Lietuvoje atėtyje bus galima imti iš gilumos naftą. Petroleumas randasi labai giliai, todėl grėžimas žemės labai daug atseit.

— Kanados lietuviai visur gražiai paminėjo Tautos šventę. Toronte įvyko iškilmingos pamaldos ir paminėjimas, kur dalyvavo svečias J. E. vysk. Padolskis, KLB pirmininkas Matulionis, dr. Šapoka ("Tėvynės Ziburis" redaktorius), kuris skaitė paskaitą. Pasirodė ir meninės jėgos.

JAV. Detroito meno parodoje už kūrinių "Ruduo" garbės pažymėjimą laimėjo lietuvis dailininkas Daugėla. Jo kūriniai bus išstatyti ir Brooklyne.

— Los Angeles mieste, Calif., gyvenanti tremtinė Laima Seštokienė išlaikė egzaminus mokytojos tarnybai ir netrukus dėstys amerikoniškoj mokykloj. Tai pirmoji tremtinė, kuri įeina į valdišką mokyklą, nes iš mokytojų reikalaujama gero anglų kalbos mokėjimo,

IŽYMUS SVEČIAS IŠ ROMOS

PHILADELPHIA, Pa.—Sekmadienį, rugsėjo 20-tą, vietinėse lietuvių parapijų bažnyčiose—Šv. Jurgio, Šv. Kazimiero ir Šv. Andriejaus, laikė Mišias ir sakė pamokslus J. E. vyskupas Vincentas Padolskis. Prie to buvo ir rinkliavos lietuviškai kunigų seminarijai Romoje, kurios augščiausiu viršininku ir yra tas gerbtinasis ir įžymusis svečias vyskupas Vincentas Padolskis. Toji misijinė veikla, kaip yra kalbama, Philadelphijoje pasisekė neblogiausia.

— Argonne, Ill., National laboratorijoje, kur daromi ir atominiai bandymai, dirba nemaža lietuvių. Ten savo darbu yra pasižymėjęs A. Karbauskas, kuris dirba jau 7 metai.

— Chicagoj aktorai Jonas Kelečius, Alfus Brinka ir Alg. Kuraskas sudarė "Trijų Laimingųjų Brolių" sekciją. Gražiai pasirodė "Draugo" subuvime, jie sparčiai ruošiasi dalyvauti "Kario" vakare spalio mėn. 10 dieną Lietuvių Auditorijoje. Jų programoj ir vaidyboj daug linksmo jumorio, kur nieko neužgaudami pradžiugina visų širdis.

— Rugsėjo 19-tą Chicagoj, Marquette Park'e, įvyko skautų rudeninis lauzas. Laužą padegė ir pateikė Tėvynės ilgesio ir rudens vaizdų mintis sktn. Rūdis, programą vedė dail. Vijeikis. Buvo dainų, vaidybos ir šokių. Didelis skaičius susirinko šio lauzo pasižiūrėti.

— Rugsėjo 20-tą Chicagoj minėta labai reikšminga arkivyskupo J. Skvirecko 80 metų sukaktis. Jo dideli Dievui ir Tėvynei atlikti darbai bus skatinama energingai kovoti šeimų gerovei, veikti organizuotai, mylėti Tėvynę ir jos kalbą, pasilikti ištikimais lietuviškiems papročiams, dėti pastangas Lietuvos išlaisvinimui.

— Miel lietuviai chicagičiai, kurie dar ieškote prie Šv. Kryžiaus bažnyčios knygu, pranešau, kad spaudos kioską perleidau p. Krišmantui, 1805 W. 46th St., lietuviškų audinių dirbėjui. Ten visi ir kreipkitės.

PASKIRTOS NERIES STIPENDIJŲ FONDO PREMIJOS

Neries Stipendijų Fondas buvo paskelbęs lietuvių studentams konkursą. Už geriausių parašyta darba tema "Mokslo siekiančio lietuviško jaunimo problemos ir jų sprendimas" buvo paskirta 200 dolerių premija.

Iki darbų įteikimo datos, iki rugpiučio 15d., Fondas gavo septynis darbus (iš JAV, Kanados ir Anglijos). Šiam reikalui buvo sudaryta juri komisija iš dr. Br. Nemicko, L. Dambriūno ir P. Jurkaus—N. Fondo atstovų.

Rugsėjo 15 d. juri komisija, susirinkusi posėdžio, apsvarstė pateiktus darbus ir nustatė jų gerumo eilę. Pirmą vietą pripažintą autoriui, pasirašiusiam slapyvardžiu "Diemedis", antra "Nenuoramai".

Komisija nutarė premiją skelbti pusiau: 100 dol. "Diemedžiui" ir 100 dol. "Nenuoramai".

Atidarius uždarus vokus, paaiškėjo, kad "Diemedis" yra Antanas Musteikis, "Nenuoramai"—Rozalija Somkaitė, abu iš New Yorko ir priklauso Lietuvių Studentų Sąjungai, New Yorko skyriui.

Abiem laimėjusiems konkursą pinigai įteikti.

A. Simutis, Neries Stipendijų Fondo pirmininkas
P. Jurkus, sekretorius

BALTIMORE, Md.—Rugsėjo 25-tą teatro telefono būdeleje F.B.I. agentai užklupo ir nukovė banditą ir žmogžudį John Elgin Johnson, 33 metų. Susišaudyme du F.B.I. agentai sužeisti, vienas mirė. Ši kova teatro publikoje nesukėlė jokios panikos, nors kai kurie girdėjo šūvių triukšmą.

ČIAUSKAS, Florentina ir Violeta, atvykusios į JAV 1952 m. sausio mėn. "General Taylor" laivu, yra prašomos skubiai pranešti savo adresus BALFui, 105 Grand St., Brooklyn 11, N. Y. Iš Imigracijos ir Naturalizacijos įstaigos jų vardu yra gautos "Alien Registration Cards".

TOKYO.—Rugsėjo 26-tą audros ir potvyniai nusiaubė Honshu ir kitus rajonus. Žuvo 39 gyventojai, 116 sužeisti. Amerikiečių stovykloje Camp Maizuru ne žuvo vienas kareivis. Kitos stovyklos taipgi turi didelių nuostolių.

RENO, Nevada.—Rugsėjo 26, 8:30 vakaro, stiprus žemės drebėjimas sujudino gyventojus. Nuostoliai dideli.

Ilgametis Gottingeno seniūnijos seniūnas Andrius Koenigis Gottingeno universitete sėkmingai apgynė disertaciją.

NEW YORK.—Rugsėjo 24-tą Rocky Marciano nugalėjo Roland LaStarza ir apgynė sunkaus svorio čempiono titulą.

LRKSA PRIEŠSEIMINIO VAJAUS PRADŽIA GANA GERA

NUO LIEPOS 1 IKI SPALIŲ 1, 1953, ĮRAŠYTI 97-NI NAUJI NARIAI, KURIŲ BENDRA APDRAUDA SIEKIA \$77,750.00

VAJAUS KAMPANIJOJE AKTYVIAI DALYVAVO 25-KIŲ KUOPŲ ORGANIZATORIAI

Priešseiminis vajas prasidėjo liepos 1, 1953. ŠIO VAJAUS VYRIAUSIŲ ŠŪKIŲ YRA ĮTRAUKT Į SUSIVIENIJAMĄ KUO DAUGIAUSIA JAUNIMO. SUDARINT GALIMYBES ORGANIZACIJOS LĖSOMIS JAUNIEMS TALENTAMS NUVYKT Į SEIMINĮ SĄSKRYDĮ IR DALYVAUTI SPORTE OLIMPIJADOS ARBA MENO FESTIVALO KONTESTUOSE.

Nežiūrint peritos vasaros rekordinių karščių, slopinusių organizacinę ir kitokią veiklą, vis dėlto per tris mėnesius atsiekti rezultatai yra džiuginantys.

Nuo liepos 1 iki spalio 1, 1953, daviniai yra tokie:

	Applikacijų	Apdrauda
8 kp. Cleveland, Ohio	2	\$ 1,500.00
11 " Waterbury Conn.	1	500.00
15 " Chicago, Ill.	2	2,000.00
16 " Chicago, Ill.	2	1,000.00
19 " Newark, N. J.	2	2,500.00
22 " Kenosha, Wis.	1	1,000.00
30 " Scranton Pa.	1	5,000.00
34 " Kingston, Pa.	2	500.00
41 " Worcester, Mass.	2	1,250.00
42 " Los Angeles, Cal.	1	1,000.00
65 " Patterson, N. J.	23	13,000.00
85 " Chicago, Ill.	1	1,000.00
101 " Chicago, Ill.	34	27,500.00
103 " Rochester, N. Y.	1	1,000.00
105 " Braddock, Pa.	1	1,000.00
111 " Plymouth, Pa.	1	1,000.00
115 " C. Brooklyn, N. Y.	2	1,500.00
127 " Cambridge, Mass.	1	1,000.00
129 " Gary, Ind.	2	1,000.00
135 " Brooklyn, N. Y.	1	500.00
155 " Scranton, Pa.	6	6,000.00
179 " E. St. Louis, Ill.	2	2,000.00
209 " Kingston, Pa.	2	1,500.00
265 " Detroit, Mich.	3	3,000.00
285 " Lowell, Mass.	1	500.00
Viso 25 kp.	97	\$77,750.00

PEREITOS SAVAITĖS DAVINIAI

Pereitą savaitę Susivienijimo centras įregistravo šiuos naujus narius:

8 kp. Cleveland, Ohio—Bakūnas, Albina	Montvila
8 " Cleveland, Ohio—Bakūnas, Vyt. J. (Juv.)	"
30 " Scranton, Pa.—Kuchinsky, Frank W.	Christian
101 " Chicago, Ill.—Girniuvienė, Genovaitė	Lipčienė
85 " Chicago, Ill.—Macnorius, Rimantas (Juv.)	"
34 " Kingston, Pa.—Rowlands, Leona (Juv.)	Kalnaskas
34 " Kingston, Pa.—Rowlands, Richard (Juv.)	"
285 " Lowell, Mass.—Valentine, Joanne	Valentine
155 " Scranton, Pa.—Skrec, Marie (Juv.)	Talkevičius
155 " Scranton, Pa.—Tylutke, Anna Mary (Juv.)	"
270 " Binghamton, N. Y.—Radin, Ignatz A.	Rakauskas
270 " Binghamton, N. Y.—Rakauskas, Ann (Juv.)	"

Malonu pastebėti, kad šiame sąraše figuroja veiklūs ir užgrūdinti Susivienijimo ir kuopų veteranai, kaip J. MONTVILA, MRS. MARG. KRIKŠČIONIENĖ, MRS. URSULĖ LIPČIENĖ, PETRAS TALKEVIČIUS, PRANAS S. RAKAUSKAS, AL. KALNOSKAS ir p. VALENTINE.

TREČIOKAI LANKOSI VOKIETIJOJE

Muenchen, Vokietija.—BALFo centro išdinininkas A. S. Trečiokas su žmona jau pasiekė Vakarinę Vokietiją ir iš ten praneša, kad aplankęs kai kurias tremtinių stovyklas—Weheno, Diepholzo ir kt., BALFo įstaiga Muenchene, mokyklas ir Krašto valdybos užpirtus namus, kuriuose įkurdinama lietuvių gimnazija. A. S. Trečiokas rašo, kad lanky-

damasis gavęs labai liūdną išp. dį. Taip pat turėjęs pasitarimų su lietuviškom organizacijom ir atskirais veikėjais.

P. P. Trečiokas Bremene pasitiko BALFo igaliotinis Iz. Ruginčius ir Vasario 16 Dienos Gimnazijos direktorius A. Giedraitis.

KESAT, Indokinija.—Rugsėjo 24-tą paskelbta, kad Raudonosios upės rajone prancūzų kareiviai apsupo virš 5 tūkstančių komunistų, kurie ruošėsi rudens ofensyvai.

LIETUVIŲ R. K. SUSIVIENIJIMO AMERIKOJE
OFICIALUS ORGANAS
GARSAS
Išleina ketvirtadieniais Redaguoja MATAS ZUJUS
PRENUMERATOS KAINA:
Jung. Am. Valst. metams \$2.00, pusei metų \$1.00; užsieniose metams \$3.00
Skelbimų kainos sulg pareikalavimo

LITHUANIAN R. CATH. ALLIANCE OF AMERICA
OFFICIAL PUBLICATION "GARSAS"
Published every Thursday by the Lithuanian R. C. Alliance of America
"GARSAS"
73 East South Street (P. O. Box 32), Wilkes-Barre, Pa.
PHONE: Wilkes-Barre 3-4711

ATOMINIŲ GINKLŲ BAIMĖ

Ekspertų nuomone, Jungtinės Amerikos Valstybės atominių ginklų produkcija ir jų atsigaminimas kol kas pralenkia Sovietų Rusiją, vienok padėtis gali greitai pasikeisti. Pasidėkojant šnipams ir išdavikams, raudoniesiems pavyko išvysti daug paslaptį ir jomis pasinaudoti. Dabar atominiai ginklai sukelia baimės ne tik kitoms laisvoms tautoms, bet ir mūsų šaliai.

Buvęs U. S. atominės energijos komisijos pirmininkas Gordon Dean rugsėjo 24-tą Wentworth, New Hampshire, nacionalinės vatos gamintojų ir šiaurės audėjų organizacijų atstovų susirinkime pasakė įsidėmėtiną kalbą. Jis įspėjo, kad Rusija šiandien gali mus skaudžiai sužeisti; kad dviejų metų laikotarpyje ji bus pajėgi visiškai mus sunaikinti, jeigu tik ji to norės ir pirmiau pradės žygi. Kadangi mes dažnai Rusijos pajėgumo neapskaičiuojame tiksliai, tai gali užtekti tik vienu metu. Dean sakosi neturi formulos, kurią šiuo metu galėtų pasiūlyti civilizacijos ir pasaulio išgelbėjimui. Jis mini ir kalba apie Jungtines Tautas ir valstybių diplomatus, kurie turėtų, kol nepervėlu, planuoti ir veikti katastrofos išvengimui.

Žinant Sovietų Rusijos troškimus, planavimus ir pastangas užkariauti ir uždominoti sovietinei sistemai visą pasaulį, abejotina, kad valstybių diplomatai su Jungtinėmis Tautomis galėtų nuo katastrofos išgelbėti. Kiek sutarė Sovietų Rusija yra padariusi, tiek jų yra sulaužiusi visiškai, arba panaudojanti jas tik savo tikslams. Vienintėlis būdas išgelbėti save ir laisvąjį pasaulį, tai tobulinimas ginklų ir pasiruošimas, kad Rusijai pasijudinus būtų suduoti mirtinai smūgiai ir tai labai greitu laiku.

Amerikiečių ekspertai su vyriausybės žinia šia kryptimi intensyviai dirbuoja. Ji stengiasi išbulinti priemones, kuriomis galima būtų nuo atominių bombų apsiginti, arba bent žymiai sumažinti jų pavojingumą. Ekspertų nuomone, bausių hidrogeninių bombų gamyba pasidarys taip pigi, kad bile valstybė galės netrukus jų pagaminti pilnus arsenalus. Dabar pats svarbiausias reikalas surasti būdus, kaip šį ginklą nugaleti.

U. S. mokslininkai ir atominių jėgų ekspertai dirbuoja dar vieną svarbų ginklą išbulinti. Tai mirtinųjų dulkių, kurios atlieka nuo atominių bombų gamybos, panaudojimą karo reikalams. Militariniai strategai apskaičiuoja, kad atomines dulkes sukontroliavus ir pavertus ginklu, jis būtų labai svarbus prievartai prieš pasitraukti arba sulaukyti invaziją. Pavyzdin, prieš armija būtų įspėjama pasitraukti iš bet kurio strateginio punkto, arba susidurti su išnaikinimu.

Kaip ten bebūtų, gyvenam pavojingą periodą. Kremlius, siekdamas užkariauti pasaulį komunizmu, neturi jokių skrupulų ir jam visos priemonės yra geros siekti tikslo. Laisvasis pasaulis negalės nurimti iki pavojus nebus pašalintas.

AMERIKIEČIAI GYVENA ILGIAU

Žmonės žino, jog amerikiečiai gyvena ilgiau, netgi nei jų pačių ankstesnės generacijos. Neseniai pasirodė "The Metropolitan Insurance Co." statistiniai biuleteniai tai akivaizdžiai patvirtina.

Pagal juos, 1950 m. eilinio amerikiečio gyvenimo vidurkis yra 68.4 m. amžiaus. Tai yra, kad lyginant su 1900 statistiniais duomenimis jo gyvenimas pailgėjo 20 metų. Tuo tarpu laikotarpyje 1850 iki 1900 gyvenimas tepailgėjo 7 metais, o anksčiau dar neįtikėtinai.

Gyvenimo pailgėjimas mūsų amžiuje turi visą eilę priežasčių. Jų svarbiausia—medicinos mokslų pažanga, stebuklingieji sulfavaiškai, kaip penicilinas, aureomicinas ir kiti. Viešosios Sveikatos Istaigos labai žymiai išplėtė savo veiklą tūkstančiams žmonių išsaugodamos gyvybę. Federalinės, valstybinės ir vietinės istaigos kontroliuoja vandentiekio ir kanalizacijų sistemas tinkamumą, išmatų tinkamą pašalinimą, epidemijų nešiotų, kaip vabzdžių ir žiurkių naikinimą. Didelė pažanga atsieka užtikrinant darbininkams tinkamas saugumo ir sveikatos sąlygas darbovietėje.

Be abejo, prieš amžiaus pailgėjimo prisidėjo poilsio valandų ir atostogų dirbantiesiems pailginimas. Automobilis daugeliui dabar suteipia energiją, kaip ir kitos susisiekimo priemonės. 92 iš 100 gyvena iki 40 metų

Išradimas žmogaus darbą taupančių mašinų, tiek namuose, žemės ūkyje, tiek ir pramonėje ir visi kiti patobulinimai padarė gyvenimą ne tik lengvesnį, bet ir patogesnį.

Pasekoje dabar 25 m. amerikietis prieš save turi lygiai tiek pat gyvenimo metų, kaip ir 1900 gimes kūdikis. Minėti statistikos duomenys sako, jog baltoji moteris, tiksliau moteriškos lyties kūdikis, dabar gali tikėtis išgyventi 72.4 metus. Tačiau laimingai sulaukus 25 m. amžiaus ilgis pailgėja iki 50 m. Jei ji sulaukia 50 m., tada jai dar lieka 27 vidurkio metai, o datraukus iki 60, tokiu amžiaus moteris gali tikėtis gyvensianti dar 19 metų.

Vyriškos lyties kūdikiams statistika spėja tik 66.6 amžiaus vidurkį, kas yra 5.8 trumpesnį nei moteriškų. Bet skirtumas pagal juos mažėjęs sensant, taip kad vyrui sulaukus 60 m. skirtumas pailgėja vos 3 metais.

Kitų rasių 1950 m. gimę amerikiečiai—kūdikiai prieš akis turi tik 59.2 amžiaus vadurkį, kai jų moterys—63.2 metus.

ALT ATSIŠAUKIMAS

1940 m. birželio mėn. 15 d. pagal rinkimų apygardas, ir prašo:

- 1) esančius už pagrobto Lietuvos ribų, laisvajame pasaulyje, buvusius to "seimo" narius—tuojau atsiliepti ir duoti savo adresus;
- 2) žinančius apie "seimo" narius—tuojau pranešti jų adresus;
- 3) atsiliepti visus liudytojus, kurie gerai pažinojo "seimo" narius, turėjo su jais pasikalbėjimų dėl apgaulingų rinkimų, žino jų biografijas, tiesioginiai girdėjo jų nusiskundimus dėl bolševikų vykdomos prievartos, ir tt.

Žinias siųsti šiuo adresu: Lithuanian American Council, Inc., 1739 So. Halsted St., Chicago 3, Ill.

ALT Vykdomasis Komitetas žemiau skelbia sarašą visų buvusiu "Liaudies Seimo" nariu, 1953 m. rugsėjo mėn. 21 d.

1940 m. liepos mėn. 14-15 d.d. "išrinkto" Lietuvos "Liaudies Seimo" nariai

Kauno apygarda:	27. Abakonis, J.	52. Bieliauskas, J.
1. Banaitis, J.	28. Ališauskas, J.	53. Demšis, J.
2. Gluotnis, J.	29. Jendrichowski, S.	54. Plečkaitis, J.
3. Garmanas, A.	30. Wolkowicz, S.	Šiaulių apygarda:
4. Venclova, A.	31. Stachelska-	55. Paleckienė, G.
5. Petrauskas, P.	32. Didiūlis, K.	56. Tverkus, J.
6. Staškevičiūtė, A.	33. Jadžgiewicz, W.	57. Orintas S.
7. Bieliauskas, V.	34. Micieka, M.	58. Mackevičius, N.
8. Sniečkus, A.	35. Paszkiewicz, J.	59. Zibertas, P.
9. Šumauskas, M.	36. Buchnevicius, R.	60. Rimžins, P.
10. Viničkis, J.	37. Budionovas, J.	61. Aksionaitis, P.
Alytaus Apygarda:	38. Lutyus-Fridman, B.	62. Baranuskas, B.
11. Tamulevičius, T.	39. Gedvilis, M.	63. Zebenka, R.
12. Pakarklis, P.	40. Adomauskas, L.	64. Kačinskas, H.
13. Cvirka, P.	41. Abulskaitė, B.	65. Kazimieraitis, D.
14. Milančiūtė	42. Taurinskas, J.	66. Jasutis, J.
15. Ražanauskas, L.	43. Butkus, A.	67. Švitra, J.
16. Balionis, P.	44. Baūza, A.	68. Ritiškis, J.
17. Balčiūnas, K.	45. Ročia, D.	Panevėžio apygarda:
18. Jaciūnas, V.	46. Vainelienė, S.	69. Mickis, M.
19. Ramanauskas, P.	47. Meškauskienė, M.	70. Dembo, I.
Ukmergės apygarda:	48. Daukšys, P.	71. Laučys, I.
20. Papeikis, S.	49. Dikveičius, V.	72. Dovydenas, L.
21. Malašinskas, J.	50. Mickus, P.	73. Kutraitis, R.
22. Dambrauskas, A.	51. Eidukaitis, P.	74. Murauskas, K.
23. Gira, L.		75. Mikonis, A.
24. Česaitis, A.		76. Grigalavičius, J.
25. Guzevičius, A.		77. Pauksnys, P.
26. Gudauskas, V.		78. Biržetis, V.
		79. Petrauskas, K.

P. L. B. VOKIETIJOS KRAŠTO VALDYBOS VEIKLOS APZVALGA

Valdybos pirmininkas, p. Pr. Zundė, Krašto Tarybos posėdyje rugpjūčio 29-30, 1953, davė Krašto Valdybos veiklos apžvalgą, kurios ištraukas čia paduodame.

Viena iš priemonių lietuviškumo ūgdymui ir kadru sudarymui yra mokyklos ir gimnazija. Gimnazijos uždutis turėtų būti pirmoje eilėje ruošti vaikus ne tiek gyvenimui, kiek kraštui. Tai turėtų būti tautinis universitetas. Vokietijoje dabar veikia 17 Vargų Mokyklų su 19 mokytojų ir 300 su viršum mokinių. Reikia įsisteigti keliaujančių mokytojų institucija. Šioje srityje dar reikia daug pastangų padėti, nes trūksta lėšų ir kvalifikuotų mokytojų. Reiks visą laiką kreipti dėmesį į mokyklų pačių pedagogų tobulinimą.

Lietuvių vaikų tautiško auklėjimo tikslams tarnauja ir vasaros stovyklos, kurių šiemet Vokietijoje buvo surengtos po vieną amerikiečių ir britų zonoje. Stovykloms materialinė parama davė BALFas, o jas organizavo Sielovados Istaigos Tvarkytojas, Tėvas A. Bernatonis ir skautai. Jose atostogavo skautų ir neorganizuoto jaunimo apie 250.

Gimnazijos Namams lėšų telkimas varomas toliau. Be jau paskirtos Šveicarijos Evangelikų Bažnyčių 10,000 DM. sumos tikimasi gauti materialinės paramos iš kitų tarptautinių organizacijų. Vokietijoje galvojama irgi pravesti rinkliavą ir dėl to tartasi Zem. Saksonijos vidaus reikalų ministerijai, kurios principinis pritarimas yra gautas. Šveicarijos Lietuvių Bendruomenės pirmininko, p. inž. Stankaus, pastangomis surinktos gimnazijos namams stambios sumos, kurios "spernarkėmis" bus perverstos Krašte Valdybos dispozicijon.

Gimnazijos įteisavimo reikala yra paduoti Baden-Wurterbergo krašto ministerijai atitinkami pareiškimai ir kartu prašoma jos prisidėti prie gimnazijos ir jos bendrabučio išlaikymo.

Krašto Valdybos ir Didžiosios Britanijos Lietuvių Sąjungos sutartinomis pastangomis išlaikoma leidykla "Bandrija", kuri pirmoje eilėje rūpinasi leisti tremtyje reikalingiausias knygas. Jau spausdinama S. Būdavo Loreta, o artimiausiu laiku ketinama išleisti šešplaukių lietuvių kalbos gramatiką ir Rašytojų Sąjungos įsakymu pagedavimu Lauciaus dramos dalykėlių rinkinį.

Prie Vokietijos kraštų vyriausybės Krašto Valdybos yra skirti nuolatiniai įgaliotiniai, Nordhein-Westfalijoje p. E. Simonaitis, Schleswig-Holsteine p. E. Žilius ir Žem. Saksonijoje p. A. Makarskas. Bendradarbiavimui su kitomis Pabaltijo tautomis sudaryta Baltų Centro Taryba, į kurią įeina lietuvių, latvių ir estų centrinių organų pirmininkai. Krašto Valdyba atstovaujama ir Centrinėje Tremtinių Sąjungoje.

Susirinkę naujoje vietovėje lyg simboliniam posėdžiui, mes pradėdame lietuvių bendruomenės Vokietijoje gyvenime naują etapą, ypač švietimo srityje, pastovesnių sąlygų, patikrinančių šimtams lietuvių jaunimo Vokietijoje geresnę ateitį, jungiant ją su lietuvišku auklėjimu ir ruošiant atgimstančiai Lietuvai jaunuosios kartos tėvynės meilės vedamus darbininkus.

Common Council

METINĖ CRALOG'O KONFERENCIJA

NEW YORK, N. Y.—Rugsėjo 22 d. New Yorke įvyko metinė CRALOGO (Council of Relief Agencies for Operation in Germany) konferencija, kurios nariu yra BALFas ir deka to visos BALFo siunčiamos šalpai gėrybės Vokietijoje išvežiojamos ir tremtinių stovyklas Bonnos vyriausybės sąskaiton.

Konferencijos metu apie pabėgėlių padėtį Vokietijoje įdomų pranešimą padarė Mr. Werner Middleman, Vokietijos Federalinės Vyriausybės Bonnoje ministris pabėgėlių reikalams. Iš jo pranešimo paaiškėjo, kad Vakarų Vokietijoje dabar yra 11 milijonų pabėgėlių iš rytų, kurių tarpe 200,000 nevokiečių tautybės. Jų išlaikymas Vokietijoje yra sunki našta. Todėl jis kreipėsi ir amerikiečių šalpos organizacijai ir prašė test šalpos darbą, siunčiant tremtiniams maistą, rūbus bei pinigų.

Ypač sunki padėtis yra švietiminių tremtinių, nes jų tarpe daugiausia yra nedarbingi, seno amžiaus ir dėl ligų ar kitų priežasčių negalėjusių išemigruoti ir užjūrius. Šie tremtiniai ypač reikalingi paramos.

15,000 DM. AUKA GIMNAZIJOS NAMAMS

Šveicarijos Europos Pagelba (Schweizer Europahilfe) savo Tarybos posėdyje rugpjūčio 31 d. nutarė Vasario 16 Gimnazijos bendrabučio įrengimui Rennhofo pilyje paskirti 15,000 DM. dovana. Pinigų pervedimu formalumams atlikti šį šveicarių organizaciją Krašto valdybai jau atsiuntė atitinkamus įgaliojimus ir sutartis. PLBVKVI

LAIKAS PASIRUOST

NEW YORK, N. Y.—Šiomis dienomis BALFas laukia iš Washingtono instrukcijų naujos emigracijos reikalais ir pačių būto bei darbo garantijų blankų. Suinteresuotieji tremtinių atvykimo yra prašomi atsiųsti BALF (United Lithuanian Relief Fund of America, Inc., 105 Grand St., Brooklyn 11, N. Y.) savo adresu, kad, gavus instrukcijas ir blankus, tuojau galima būtų juos išsiųsti.

ADV. A. O. SHALLNA PAGERBTAS

Massachusetts Trial Lawyers Association, advokatų organizacija, kurios nariai aktyviai veda bylas teismuose, savo posėdyje, laikytam Boston City Club, rugpjūčio 17 d. išrinko advokata A. O. Shallnų veikiančio komiteto (Executive Committee) nariu.

BERLINAS.—Rugsėjo 25-tą rytinės Vokietijos radio paskelbė, kad Sovietų Rusija sugrąžino dalį vokiečių karo belaisvių. Kiek jų—nepasakelbta. Maskva sako, kad ji turi virš 13-kos tūkstančių tokių belaisvių, tuo tarpu vakarinės Vokietijos autoritetai tvirtina, kad sulaukė belaisvių skaičius siekia šimtą tūkstančių.

Rusų kolonistų buvo tik Šiaulių mieste. Kaimuose po kelias šeimas gyvena seni rusų kolonistai, kurie vienos gyventojų buvo nemėgiami, nes tai buvo NKVD akys ir ausys.

Apie lietuvių, pabėgusių į vakarus, buvo žinoma. Kartą viena moteris gavo laišką iš Amerikos, kuriame buvo rašoma, kad jos giminaitis, buvęs tremtinys, rengiasi grįžti Lietuvon. Žmonės apgailestavo, kad vis tik dar esama kvailių, kurie nori parodyti "sovietų rojūn", kai iš čia milijonai žmonių viską atiduotų, galėdami pabėgti į vakarus. . . .

Gal tai ašaros manų draugų liūdny. Nuo puošnių tiltų žiūrėjo jie į rove, matė atspindžius namų ir bokštų svetimų, ir svajoję apie pilką kaimą šiaurėje: jis stovi vienas vėjūje ir darganoj—našlaitis, ir pro beržus nulapojusius į dangų žiūri: lyja šaltas rudeno lietus jam į akis. . . .

O širdy paslėptas stebuklingas kraitis: jų skurdžios vaikystės dainos liūdny, ir negrįžtančių legendų žodžiai padriki. Henrikas Nagys

Žinios iš Pavergtos Lietuvos

LIETUVA RYTPRŪSIŲ VOKIEČIAMS BUVO ŠVENTAS VARDAS

1945 metais, sovietų gaujoms artėjant, palikau Pr. Eylau ir bėgau kartu su kitais prūsų vokiečiais link Karaliaučiaus. Tačiau Karaliaučiu pasiekti tik mažai kam pavyko. Vieną anksčiau ryta pasigirdo moterų ir vaikų klyksmas, kad rusai jau čia. Ir mane šurpas nukrėtė, kai pamaciau keliu važiuojant sovietinius tankus: per pabėgėlių vežimus, gyvulius ir žmones, o kulkosvaidžiai žėrė ugnį į kairę ir į dešinę. Pervaziavus sovietų tankams, kelias liko "laisvas" sovietų kariuomenei, kuri tai pėsčia, tai važiuota įvairiausios rūšies vogtais vežimais, tūkstančiais traukė Karaliaučiaus link. Aš ir dabar stebiuosi, kaip tuomet gyva išlikau.

Mes nujaudėme, kad dar bus ne viskas. Ir neapsirikome. Sovietų kariuomenė užplūdo, kaip kadaise Atila, ugnimi ir karlu. Tūkstančiai žmonių buvo be žiauriausios kaltės nušauti ir žiauriausiai nukankinti. Šios orgijos tik po kelių mėnesių šiek tiek apsimo, bet gyvenimas nepagerėjo. Visi gyvuliai ir kitokia maisto atsarga pradėjo mėtėti visur—kareiviai, būdavo, nušauka kokį gyvulį, išsipauna gabaš mėsos, ir taip jį palieka kumšteli. O vokiečiams buvo griežtai uždrausta likusią mėšą pasiimti—taip viskas ir likdavo pūti laukuose. Po tokios kelių mėnesių sovietinės tvarkos, Rytprūsiai paliko kaip iššluoti ir prasidėjo tikras badas. Badu žmonės mirė masiniai ir buvo pakasami bet kur. Tuo metu paslikdo Rytprūsiose kalbos, kad anoje pusėje Nemuno, Lietuvoje, galima rasti prieglaudą ir maisto. Nors ir netikėjau, bet norėjau pamėginti paskutinį kartą išsigelbėti iš bado mirties. Ir taip 1947 metų vidurvasarį pėsčiomis, naktį, perėjau Rytprūsijų-Lietuvos sieną ir elgetaudama atėjau iki Šiaulių.

Tai nebuvo gandas—lietuviams tikrai masės atbėgančių vokiečių šelpė maistu, pinigais ir rūbais. Nebodami griežčiausios bausmės, mus slėpė ir ramino. Nuo 1947 iki 1951 metų pėsčiomis apkeliauvau veik visą Lietuvą. Kur nors ilgias apsisotai negalėjau, nes buvau sena ir darbi netikau. Tokiu būdu ilgu savo buvimu norėjau žmones varginti. Labiausia man patiko lietuvių apie Šiaulius—ten daugiausia ir prisilaikiau. Mane visuose kaimuose pažino ir laikė savo šeimos nariu. Čia moterims padėdavau adyti, megzti ir siūti. Labiausiai pamėgau mokytojo B. Šeimą iš Gruzdžių. Tai buvo labai nuoširdūs ir malonūs žmonės, kurių visi giminės jau buvo ištremiti Sibiran. Jis pats buvo geras agronomas, todėl jį dar vis palikdavo, nes be jo jokiu būdu negalėjo apsieiti čia pat esantis sovchozas ir jame veikiantis Žemės Ūkio Mokykla.

Rusų kolonistų buvo tik Šiaulių mieste. Kaimuose po kelias šeimas gyvena seni rusų kolonistai, kurie vienos gyventojų buvo nemėgiami, nes tai buvo NKVD akys ir ausys.

Apie lietuvių, pabėgusių į vakarus, buvo žinoma. Kartą viena moteris gavo laišką iš Amerikos, kuriame buvo rašoma, kad jos giminaitis, buvęs tremtinys, rengiasi grįžti Lietuvon. Žmonės apgailestavo, kad vis tik dar esama kvailių, kurie nori parodyti "sovietų rojūn", kai iš čia milijonai žmonių viską atiduotų, galėdami pabėgti į vakarus. . . .

Kyšininkavimas buvo labai didelis. Žmonės, kad apsisaugojus nuo ištrėmimo, veždavo į Šiaulius kompartijon maisto produktus ir pinigus, tačiau tai mažai gelbėdavo—vienas paimdavo kyšį, o kitas išveždavo Sibiran.

Grudzdiai nuo karo nenukentėjo. Kuršėnuose veikia cukraus fabrikas. Kužiuose tik bažnyčia yra nuo karo nukentėjusi.

Visos bažnyčios apie Šiaulius veikia, tik evangelikų bažnyčia pačiuose Šiauliuose yra uždaryta, kur padaryta arklidės. Tik kartą per metus ar du iš Rygos atvyksta evangelikų kunigas vaikų šventinimui.

Radio aparatai visi buvo sukonfiskuoti 1945-46 m., ir pradžioje buvo draudžiama kitus įsigyti. Vėliau buvo leista, tačiau mažai kas pirkosi dėl jų brangumo ir dėl baimės būti įtartais klausymu užsienio pranešimui.

Apie Šiaulius buvo labai daug partizanų ir jie komunistams bei rusams gyvenimą labai nuodijo. Didžiausios partizanų medžioklės vykdavo žiemos metu—tuomet tūkstančiai rusų karių ir enkavedistų apsupdavo miškus ir juos šukuodavo. Po kaimus eidavo tam tikromis metalinėmis kartimis nešini kareiviai ir tvartuose išbadydavo sieną ir žemę. Žiemos metu daug partizanų žūdavo, nes slėptis buvo labai sunku. Pati mačiau Verbūnuose, kai per laukus traukėsi keliolika partizanų, kuriuos vijosi rusai. Bet partizanų eilės vėl pasipildydavo naujais, daugiausia kolchozninkais, kurie net su šeimos pasitraukdavo į mišką. Netrukio partizanų eilėse ir reguliarios rusų kariuomenės kariu. Partizanai veda žūtbutinę kovą su krašto okupantais ir jų pakalikais. Vien Verbūnuose partizanai nušovė 9 komunistus lietuvius. Tas pats be pabaigos vyko ir kituose kaimuose. . . .

Kaime man nakvojant Meškučių kaime pas pažįstamą ūkininką, buvo atėję partizanai. Jie čia visą naktį valgė, gėrė ir dainavo. Visi buvo žaliose kariškos šviesios uniformose, gerai įginkluoti ir linksmi vyrai. 1949 m. vasarą partizanai prie Kuršėnų sunaikino visą NKVD garnizoną, apie 200 vyrų. Partizanams buvo pranešta apie garnizono išvykimą operacijoms ir jie tinkamai jau buvo pasiruošę "draugus" sutikti. Tuomet žmonės labai buvo pradžioje ir buvo paslikde gandai, kad visoje Lietuvoje įvykęs sukilimas.

Lietuva ne tik man, bet ir visiems Rytprūsijų vokiečiams, buvo šventas vardas. Šį vardą mes kiekvienoje maldoje minėjome su pagarba ir prašėme Jai Dievą laisvės, už mūsų išgelbėjimą iš bado mirties ir slėpimą nuo azijatinų pavergėjų. Dar ir dabar prisimenu vieną maldą, kurią kasdieną kartojo tūkstančiai vokiečių atbėgėlių Lietuvoje.

Taip baigė savo pasakojimus senutė vokiečių sluoštijama gausiai per raukšlėtus veidus riedančias prisiminimų ašaras. PLBVKVI

RUDENIO UPĖS

Žemės nuostabių akių gelmėj skaidrių mirguliuoja žaidžiančių žuvų sidabras, ir nuplėsti paskutinės vasaros audros saulėje liepsnojusiujų sodų lapai. . . .

ARCHBISHOP CUSHING'S MESSAGE TO LITHUANIAN-AMERICAN YOUTH

(The End)

Dedicated Professional Life

Another star which imprisoned Lithuania could see through the bars of her prison window was that of the dedicated Professional life of her sons. The 19th century Lithuanians were denied access to political life and so could not directly influence the direction of national interests. It was a blessing in disguise not only because it kept them out of the corrupt areas of partisan politics, but also because it channeled the best Lithuanian blood into those nonpolitical professional vocations which endure permanently and therefore matter most.

Possessing very little—they were the children of hard-working peasants—these people sacrificed the little they had for the common cause. The conditions of life were hard. No Lithuanian, no matter what his profession, was allowed to hold a public appointment in his native country. Prospects for various specialists to live in the Russia of those days were excellent, because the country was very backward, but Lithuanian students used to choose only professions which gave them the hope of staying in Lithuania thus having the possibility of participating in the national struggle. Thus most of the young people studied medicine, law or theology and became physicians, lawyers or priests. None of these occupations was very profitable, but they enabled people to reside in Lithuania and to work for the good of their compatriots.

There is a lesson here for our day. Sometimes the long range interests of a people are best served when they choose or are obliged to abandoned political action, above all partisan, and prefer to dedicate themselves and to equip their children so that they become leaders in those profession which are concerned with the basic elements of the common good.

Catholic Religious Faith

Above all, 19th century Lithuania, looking out from her prison cell, saw the star of her Catholic religious faith and from it she derived her greatest inspiration and most enduring hope. You should be very proud of the nature of these stars which have kept aloft the spirit of Lithuania during her generations of political imprisonment. They are all stars associated with the things of the spirit; Freedom of the press, education of the young, progress in professional life, religious ideals. There is

nothing mercenary, strictly material or vulgar about the motives of Lithuania.

Lithuania Still Has Her Stars

And now in these latter years there comes another and even more cruel trial. Again it came both from her neighbors to the East and from her political enemies to the West. It is difficult to imagine perfidy greater than that from which Lithuania suffered at German and Russian hands at the outbreak of World War II. It is difficult to imagine a prison more appalling than that in which Lithuania presently finds herself—or destitution more pathetic, particularly when we remember the hard-own prosperity, the high standard of living and the proud progress on every human level which Lithuania had made prior to her rape at the hands of the Communists.

And yet she still has her stars. For her the stars still shine, and she can see them clearly as she gazes out her prison window. She has the star of respectful friends abroad. Above all, she has loyal sons and daughters who, even though they have established their own homes and acquired new loyalties elsewhere, have not forgotten their mother in the Old Country. She still has the star of a free press to plead for her wherever men remain able to speak or write without despotism restrain. She still has the star of her cultural vitality. Above all, she still sees the star of the Catholic Faith.

Seven hundred years ago Lith.

uania became an Island of Western Civilization surrounded by Teutonic and Russian aggression. She remains just such an island today. Her position in the world has not changed one bit; the direction of her loyalty has not altered by one degree. It has only intensified.

We may well pray that the Western World will prove worthy of the fidelity of the Lithuanian people to the Western cause.

Be Worthy of Your Ancestors

"The stars still shine!" We have no reason to believe that the darkness will lift in the immediate future. Quite the contrary: there is every indication that things will be very much worse before they can possibly be even a little better. If our interests were purely political and strictly temporal, this would be ground for despair. But they are not. As Catholics, as friends of Lithuania, as believers in the ideals of faith and freedom which Lithuania shares with all of Catholic Christendom, our interests are in those spiritual, supernatural and eternal values which are symbolized by the stars—the stars which the Christian mother saw from her pagan prison; the stars which have guided the Lithuanian people in their heroic march across seven tortured centuries; the stars toward which I directed your gaze at the dawn of this New Year.

May it be a blessed year for you—a year of proud progress, of true happiness, of prosperity, peace and sanctity. You are the children of people who follow stars. Lift your eyes from the earth and your hearts to God. Be worthy of your ancestors and make your children worthy of you.

PRESERVING OUR AMERICAN HERITAGE

By WAYLON RAYBURN

Preserving our American Heritage", strikes a responsive cord in the heart and soul of every loyal, true and genuine American citizen.

Our American Heritage, or the things that have been passed down to us, consists of a wide expanse of territory, rich in natural resources, wherein exists civil, political, religious and economic liberty safeguarded by the American Constitution, which guarantees to every citizen, among other things, freedom of speech, freedom of the press, the right to worship according to the dictates of conscience, the right to peaceful assembly, the right to engage in free competitive enterprise, in short and in brief, the absolute right, prescribed only by the bounds of decency and honor, to order one's life and live one's life as one may choose. This, along with our representative form of government, our free institutions and certain customs which have become traditional, make up our American Heritage. It dates back to the creation and adoption of our American Constitution containing the famous "Bill of Rights" described by students of government and by statesmen at home and abroad as "The greatest single instrument ever struck off at any given time by the hand of man."

The right to inhabit and settle this country, the right to proclaim the principle that all men are created free and equal in opportunity and endowed by their Creator with certain inalienable rights, such as life, liberty and the pursuit of happiness, and the right to institute a Federal Government, "deriving its just powers from the consent of the governed," were obtained by the spilling of much blood in the Revolutionary War; and made secure by determining and deciding for all time to come, the issue that the American Nation could not continue to exist "half slave and half free."

Our American system, of rather our American Heritage, was successfully defended and protected when challenged and threatened by foreign dictators in World War I, and again in World War II.

There are those who believe and proclaim that we now face a more deadly enemy to our American System, than any foreign dictator that has yet appeared on the world scene.

During the past decade, the warning note that our American Heritage was in danger of being destroyed and supplanted by certain foreign ideologies has been sounded by numerous students of history, students of philosophy, students of government, and plain ordinary citizens.

The challenge or threat to our American Heritage, during the period from the close of World War II to the present date, has been wrought by individuals and groups from within, popularly referred to as subversives.

It is almost inconceivable that any American citizen or group of American citizens residing within the United States and enjoying the great blessings of our American Heritage would desire or attempt to replace our American System with any of the foreign ideologies, particularly communism. And yet, the record discloses that during the past eight years, a great number of individuals and numerous groups and organizations within the United States have had their loyalty and Americanism questioned and have been proved to be disloyal and directly aligning with or holding a political philosophy promotive of communism and favorable to the idea of the overthrow of our representative form of government, our free institutions, our American Heritage, by force and violence.

During this period, loyal Americans have been aroused and disturbed by the large number of so-called citizens appearing before congressional committees and refusing to answer questions directly detaching with their loyalty upon the ground that "it might incriminate me." Those

who Americanism is in the clear, whose loyalty is genuine, who have a deep and profound respect and admiration for our American Heritage need never fear investigation, in fact, they do not, and are willing, ready and anxious to give clear, positive, and concise answers to any questions that may be asked them on any occasion when their loyalty or Americanism is being questioned or suspected.

The greatest threat to the continued existence of our free institutions, our system of free competitive enterprise, our freedoms of speech, the press, and peaceful assembly—in short, our American Heritage—comes from enemies within rather than from foreign nations that take a positive stand against the principles of Americanism. This is true for the reason that subversive individuals within our country manage to work themselves into official positions, carry on their subversive activities in secret and under cover, and use their official positions for the benefit of those foreign countries that oppose our American system and have as their one objective the complete annihilation of our American form of government and our free institutions.

It would not be unreasonable to say to all living within our boundaries who sincerely believe that some other country is a paradise as contrasted with our "remove yourselves to that country." If this is not possible, they should not be permitted to continue to enjoy the blessings of our American Heritage and at the same time carry on their unfriendly, disloyal, treacherous and subversive activities.

When the history of the decade following World War II shall come to be written the theme of the story will be the treachery, betrayals and espionage conducted and carried on by subversive groups and individuals, accompanied by numerous congressional investigations conducted for the purpose of discovering and weeding out those who would destroy and supplant our American Heritage.

Likewise, it is very probable that the history of the decade following World War II, will record the names and activities of numerous patriots, individuals, groups, organizations and Societies that have carried on patriotic projects designed and calculated to combat subversive ideas and to promote the preservation of our American Heritage.

They are keeping faith with those that sleep at Bunker Hill, Gettysburg, in Flanders Fields, on Corregidor, and on the waste lands of Korea.

RED FAILURE IN LITHUANIA

(VOA TO LITHUANIA)

"At a recent session of the Lithuanian Supreme Soviet, Soviet Finance Minister Drobnis reported that during the next two or three years more goods for mass consumption would be produced, more meat and processed meat, more fish, butter, sugar, textiles, shoes, even more bicycles, radio sets and furniture. Thus, according to a Lithuanian proverb, the awl betrayed itself by piercing the bag from inside. Drobnis clearly admitted that at the present time there is a serious shortage of these necessities in Lithuania. In the days of freedom, in prewar Lithuania, there was a surplus of food, and food was exported. For some time civil service employees were compelled to eat geese which could not be exported to the German market due to the Nazi's economic war against Lithuania. Now Drobnis promises that—two or three years hence—there will be enough consumer goods and food in every town and in every village. In other words, he publicly confessed that, after ten years of trumpeting about the 'happy life under Stalin's sun', such necessities are still not available."

LIETUVIŲ ROMOS KATALIKŲ SUSIVENIJIMAS AMERIKOJE

(Lithuanian R. C. Alliance of America)

Laiškai siųsti: P. O. Box 32, 73 E. South St., Wilkes-Barre, Pa. Phone: Wilkes-Barre 3-4711

VYKDOMOJI TARYBA

Dv. Vad.—Kun. Jonas R. Baltuševičius, 1703 Jackson St., Scranton, Pa. Prezidentas—Leonardas Šimutis, 2334 S. Oakley Ave., Chicago, Ill. Vice Prezidentas—Adv. Jonas J. Grigalius, 52 G St., So. Boston, Mass. Sekretorius—Vincas T. Kvetkas, P. O. Box 32, Wilkes-Barre, Pa. Izdininkas—Petras J. Karasauskas, 13 Garrahan Street, Lyndwood, Wilkes-Barre, Pa. Izdo Globėja—Vincas Abromaitis, 113 Patterson St., Tamaqua, Pa. Izdo Globėja—Leokadija Zemaitytė, 1419 N. Main Ave., Scranton, Pa. Dr. Kvotėjas—Dr. Wm. Christian, 1719 N. Main Ave., Scranton, 8 Pa.

Redaktorius—Matas Zujus, 73 E. South St., Wilkes-Barre, Pa.

KONTROLĖS KOMISIJA

Albina Poškienė, 6606 So. Washtenaw Ave., Chicago 29, Ill. Vincas Matkevičius, 235 Mosier Street, Nanticoke, Pa. St. Petruskevičius, 304 S. Beech Street, Mt. Carmel, Penna.

STATUTŲ KOMISIJA

Stasys K. Lukoševičius, 281 So. Fourth St., Brooklyn 11, N. Y. Juozas K. Encheris, 4401 So. Mozart Street, Chicago, Ill. Povilas Kubilius, 73-43 Grand Avenue, Maspeth, N. Y.

ŠVIETIMO KOMISIJA

Kun. dr. Antanas G. Rakauskas, St. Mary's Church, Lackrone, Pa. Prof. Adolfas Damašis, 1429 E. 93rd St., Cleveland 6, Ohio Aleksandras Aleksis, 76 Center Street, Waterbury, Conn.

TEISMO KOMISIJA

Vincas Stepulis, 256 Battle Avenue, Exeter, Penna. Adolfas Norvaiša, 93 Russell Street, Edwardsville, Pa. Jonas Zernauskas, 518 W. Pine Street, Mahanoy City, Pa.

LABDARYBĖS KOMISIJA

Marijona Šrupšienė, 6733 S. Campbell Street, Chicago, Ill. Pranas Jurevičius, 722 Montgomery St., W. Pittston, Penna. Petronė Baltrušaitienė, 1105 No. Main Avenue, Scranton, Pa.

JAUNIMO KOMISIJA

Prof. Adolfas Damašis, 1429 E. 93rd Street, Cleveland 6, Ohio. Teofilija Česniene, 11120 Magnolia Drive, Cleveland 6, Ohio Rapolas Valatka, 15756 Lesure Avenue, Detroit 27, Mich.

THE COMMUNISTS REWARD A FAILURE

Nikita S. Krushchev, for many years a leading figure in the Kremlin's ruthless collectivization program, said the Voice of America, enjoys the unique distinction of "being rewarded with the top Party post at the very same time that he confesses that the program of collectivization which he helped carry out was a total and crushing failure." This failure and Krushchev's appointment as first secretary of the Central Committee of the Communist Party, said VOA, "reflect two situations extremely dangerous to the security and permanence of the Communist regime." The broadcast continued:

"Take Krushchev's appointment as first Party secretary. This serves to remind us that the struggle for personal power in the Kremlin is still on. For the role of Party secretary has long been a stepping stone to absolute power in Soviet history... And now by his new appointment, Krushchev seems to have moved ahead of Molotov into the Number Two place... things cannot rest there. Malenkov cannot help being suspicious of a rising Kremlin figure. And Krushchev cannot help being an object of envy from those beneath him. And he may not rest until he has tried for top place himself—that is, if Malenkov doesn't liquidate him first."

But, said VOA, of more immediate concern to the Soviet people is Krushchev's admission that after twenty-five years of collectivization, the Soviet Union "has fewer cattle, fewer milk cows, fewer sheep and goats, than it had in 1928." VOA continued:

"In other words, after 25 years of mass exile to Siberian labor camps—after 25 years of promises of a better life—the Communists are giving the Soviet people less meat and dairy foods than they had when they started. We can conclude that what the Communists call 'progress'... is simply progress backwards... No word of regret or concern, no word of apology issued from Krushchev's lips regarding the millions who died so that communism's economics could prove themselves false.

"Now the Soviet people are asked to trust the pledge of the Krushchevs and the Malenkovs that conditions will be

eased... even if we accept their own figures as to the promise of the future, the Soviet people will gain very little. In the field of cattle and livestock, for example, the goal for 1954 still does not reach even the 1928 level. So that the best the new men in the Kremlin can offer is that things be a little less bad than they were last year, but not quite as good as they were 25 years ago."

In a broadcast to Russian listeners stressing the suffering which collectivization has brought to the peasant, VOA said:

"Collectivization has transformed peasants into slaves. It is impossible for human beings to get used to slavery or to lose their craving for freedom. Hence, the peasant will always yearn for a piece of land that is his own—a symbol of his liberty. And he will always feel a strong repugnance for the collective farm—the symbol of his slavery. Collective farms were designed to accomplish the proletarianization of the peasant, to suppress the free spirit of independent ownership, and to foster the slave's psychology of submission. This is what Communist society demands of all its members." VOA

Man originates in muck, wades a while in muck, makes muck, and in the end returns to muck. —J. F. C. Schiller

Man is a wonder to himself; he can neither govern nor know himself.—Benjamin Wichote.

Man is a fallen god who remembers the heavens. —Alphonse de Lamartine

Man is a god in ruins. —R. W. Emerson

"GARSO" KNYGYNE

GALITE GAUTI ŠIAS KNYGAS

SVENTASIS RAŠTAS—NAUJASIS TESTAMENTAS. J. E. Arkiv. J. Skivrecko vertimas. NAUJASIS TESTAMENTAS apima visas keturias evangelijų knygas; Apaštalu Darbu aprašymą; laiškus Apaštalu: šv. Pavilo, šv. Jokūbo, šv. Jono, šv. Judo ir gilijai ateinančių iš ano pasaulio dalykų Apreiškimo, surašytą apaštalo šv. Jono. Naujame Testamente yra surašyti Viešpaties Jėzaus darbai ir stebuklai.

SVENTASIS RAŠTAS tai yra KNYGA knygu. Todėl patys užsisakykite jį ir užsakykite mūsų broliams, kurie yra karo audry išlaikyti. Jie yra labai išsilgę lietuviškų knygų. Stipriai audekl apdarais \$3.00; popieriniai viršeliai—\$2.00.

SVENTUJU GYVENIMAI—Škaltymai kiekvienai dienai. Knyga turi netoli 1000 puslapių, gausiai paveikuota, puikiais, stipriais apdarais su aukso kryžium ant viršaus. Kaina tik \$4.00.

LIETUVIŲ TAUTOS KELIAS. Parašė prof. M. Biržiška. Kaina (už abu tomus) \$6.00.

KAIP TAPTI AMERIKOS PILIEČIU? Tai yra labai naudinga knygtė, kuri daug padės tiems, kurie ruošiasi gauti Amerikos pilietybės antruosius popierius. Joje yra trumpai suglauti klausimai ir atsakymai angli ir lietuvių kalbomis. Knygtė mažo formato. Gali moteris ją įsidėti į ridikuli (pocketbook). Didelis raidės, apauda aiški. Kaina 25 centai.

POEZIJA. Jurgio Baltrušaičio eilėraščiai. Spaudai parengė J. Aistis. Išleido kun. Pr. M. Juras. Kaina \$2.00.

PRANAŠYSTĖS APIE PASAULIO PABAIGĄ. Parašė kun. Pr. M. Juras, 109 psl. Kaina \$1.00.

JOBŲ DRAMA, prof. Ant. Maceinos.....\$2.00

DIDYSIS INKVIZITORIUS, prof. Ant. Maceinos.....2.00

SVENTIEJI AKMENYS (eilėraščiai), Fausto Kiršos.....2.00

MISIOS, Jeronimo Kačinsko.....1.50

SVENTASIS RAŠTAS, II tomas.....5.00

LIAUDIES DAINOS, IV, K. V. Banaičio.....2.00

100 LIAUDIES DAINŲ, K. V. Banaičio.....7.00

Užsisakant kreipkitės į

"GARSO" ADMINISTRACIJA

73 E. South Street (P. O. Box 32), Wilkes-Barre, Pa

Common Council

VIETINĖS ŽINIOS

WANAMIE ŠV. MARIJOS PARAPIJA MINĖS JUBILIEJŲ

Ši sekmadienį, spalio 4-tą, Wanamie šv. Marijos Aušros Vartų parapija turės dideles iškilmes—minės parapijos aukštinį jubiliejų.

Sv. Marijos parapija pradėta organizuoti 1901 metais. Čia darbovosi keliolika klebonų, kurių dauguma yra jau mirę, kiti vadovauja kitoms parapijoms. Nuo gegužės 20-tos metų čia klebonauja jaunas ir energingas kunigas Viktoras J. Kupstas.

Platesnė šios parapijos istorija bus sekančiam numerį.

Sekmadienį, spalio 4-tą, jubiliejinės iškilmės prasidės iškilmingomis Mišiomis 10 val. ryto. Mišias celebruos dabartinis klebonas kun. V. J. Kupstas; diakonu asistuos kun. Jonas Kazlauskas iš Nanticoke, subdiakonu kun. Vincas Pakutka, Marywood kolegijos profesorius; ceremoniaris pareigas atliks Edvardas Lietuvninkas. Pamokslą pasakys Plymoutho šv. Kazimiero parapijos klebonas kun. A. J. Sinkevičius. Per Mišias giedos Pranės Gibavičienės vadovaujamas choras specialiai iškilimoms pritaikintas Mišias.

6-tą valandą vakaro parapijos svetainėje prasidės jubiliejinis bankietas. Programos vedėju bus kun. J. K. Miliauskas, buvęs šios parapijos klebonas ir daug pasidarbavęs jos gerovei. Kalbės Antanas Sukvietis, vieno iš parapijos kūrėjų a. a. Antano Sukviečio sūnus; buvęs šios parapijos klebonas kun. J. Kasakaitis, taipgi 20 metų čia klebonavęs ir daug nuveikęs kun. Viktoras Šimkonis ir dabartinis klebonas kun. V. J. Kupstas. Meninė programa išpildys Pranės Gibavičienės vadovaujamas choras ir juokdarys "Bob" Heins.

Vakarienės laiku publiką linksmins Cracker Jacks orkestras. Klebonas kun. J. V. Kupstas kviečia visus parapijiečius ir svečius dalyvauti jubiliejinėse iškilmėse.

PAVYKĖS NUKRYŽIUOTO JEZAUS SESERŲ RĖMĖJŲ PIKNIKAS

BROCKTON, Mass. — Jau penktą iš eilės metai Darbo Dieną Nukryžiuotojo Jėzaus Seserų sodyboje, Brocktone, įvyksta jų rėmėjų piknikai. Šie piknikai virto savotiška lietuvių rudens švente ne tik Brocktonui, bet ir visai Naujaijai Anglijai, o pavienių svečių ir šeimų atsilanko net iš Pensilvanijos, New Yorko ir kitų tolimesnių vietovių.

Iš vakaro ir naktį lijes lietus, o iš ryto apsiniaukęs dangus nieko gero nežadėjo nei pikniko rengėjams nei norintiems jame dalyvauti. Bet diena pasitaikė palanki. Bet diena pasitaikė palanki. Bet diena pasitaikė palanki.

Tenka pasidžiaugti, kad N. J. Seserų rėmėjų piknikai kas kartą įvairėja ir pikniko programa šiais metais buvo turiningesnė, nei pernai. Nors žmonių nebuvo daugiau, bet, kaip tenka patirti, pajamų turėta truputėlį daugiau, kaip pernai.

Piknikas prasidėjo šv. Mišiomis, kurias vienuolyno salėje 10 val. ryto atnašavo N. J. Kongregacijos rėmėjų pirmininkas prelatas Pr. M. Juras. Pamokslą pasakė žymus pamokslininkas ir kalbėtojas Kongregacijos Motiniškųjų namų kapelionas kun. J. Švagzdys. Pamokslas žmonėms patiko dėl aiškios ir gilios vedamos minties ir realių gyvenimiškų pavyzdžių.

12 val. prasidėjo lietuviški pietūs, o kiek vėliau pavakariai su visų pamėgtais rūgusiu pienu ir kugeliu. Reikia pasakyti, kad seserų ir jų rėmėjų pagaminti lietuviški valgiai turėjo pasisekimą, ir visi pirm laiko buvo išbaigti.

1 val. pradėjo groti dūdų orkestras, kurs sutraukė gražų klausytojų būrį. Orkestrą nepamokamai vienuolyno naudai ir šiemet pavedė Brocktono miesto majoras. Patsai miesto majoras C. Gerald Lucey ir šiemet pagerbė savo atsilankymu ir pasakyta kalba. Jam asistavo ir jį pristatė pikniko dalyviams žinomoji vienuolyno geradarė ir Brocktono miesto asesorė p. Julija Jakavonytė.

3 val. pagarsėjusios ne tik lietuvių, bet ir kitų Amerikos tautų tarpe p. O. Ivaškinės vadovaujama liet. tautinių šokių grupė su dideliu pasisekimu pašoko kelis tautinius šokius, būtent: "Kalveli", "Rugučius", "Jonkele", "Audejėle" ir "Malūna". Dideliam publikos džiaugsmui, taip pat tautiniais drabužiais pasi-

puošus, kelis tautinius šokius gražiai atliko mažųjų šokėjų grupė, kuri rūpestingus vadovus paruošta, kad tautinis šokių menas sekmingiau plistų mūsų tautiečių tarpe.

Po to sekė amerikiečių mergaičių (Major Drum Corps) būgnų koncertas — pasirodymas, o nuo 4 val. vakaro jaunimui buvo šokiai, kuriems grojo Al. Stevens orkestras.

Buvo ir vaikams pramogų. Protarpiais iš pokštelių per garsiakalbį skambėjo lietuviškos dainos, kurios vyresniems priminė jų jaunystę Lietuvoje, o visiems ir seniems ir jauniems priminė Lietuvioje ir žiauriame ištreimė bei Sibire pavergtų brolių ir seserų bei giminių vargus ir kančias.

Tenka pastebėti, kad prie pikniko vienuolyno sodyboje jau kelintą kartą šalia senųjų lietuvių uoliai dirbaujasi ir naujieji atėiviai.

So. Bostono parapijos rėmėjų skyrė turėjo šiltų ir šaltų valgių, saldainių ir kt. stalų; Worcesterio parapijos skyrė turėjo pašto stalą, o taip pat stalą su valgiais ir kitokiais dalykais; Staughtono parapijos lietuvių sešadienio mokyklos vaikučiai turėjo paruošę visokių dalykėlių dovanoms stalą; Lawrence parapijos skyrė turėjo žvejų ir kitokių dalykų stalą; Norwood'o parapijos skyrė turėjo rožių stalą. Daugiausia stalų ir kiškių turėjo Brocktono parapijos rėmėjai drauge su seselėmis, būtent: rankdarbių, dovanų, valgių, "dėdės barzdos" stalus, pyragų ir tortų stalą, o seselės be to dar turėjo duonos, medaus ir sūrio stalą, stalą su lietuviškais knygomis, kryželiais, medaliukais ir kitokiais devocionalijomis.

Piknikas praėjo darnia gražia nuotaika. Į pavakare iškritė keli lietaus lašai nedaugelį tešbaidė. Pagrindinė svečių masė išsilaukė iki vakaro. Piknikas suvedė pažįstamus ir nepažįstamus lietuvius į vieną būrį ir sujungė juos bendra dvasia tolimame nuo savo Tėvynės krašte. Toji bendra dvasia, tai netik gražus laiko praleidimas gamtoje bei pasilinkimimas, bet ir aukos dvasia seserimis vienuolimis ir jų darbui, o per jas ir pačiam Dievui. Nes per tą pikniką lietuviai atnaujino santykius su lietuvių seserų vienuolynu, parėmė jų vedamą darbą moraliai ir materialiai.

Pradžioje prie Vyčių daugumoj priklausė jaunimas atvykęs iš Lietuvos, todėl dėl savo tėvynės daug darbo ir energijos aukojo. Laikas bėgo, keitėsi ir Vyčių organizacijos narystė. Atvykusių vietos užpildė čia gimę ir augę jaunimas. Žinoma, naujų kartų jaunimo lietuviška dvasija, jo veikimą negalima palyginti prie jų tėvėlių, nes ir aplinkybės yra daug skirtingesnės ir sunkesnės. Jau ir lietuviškose parapijinėse mokyklose vis mažiau ir mažiau mokinama lietuviškai.

Mano ir daugelio kitų manymu, reikėtų ką nors daryti ir neleisti Vyčių organizacijai susilpnėti, o paskiausiai ir visai išnykti, kaip kad atsitiko su kitomis mūsų draugijomis ir kai kuriomis organizacijomis, nes ir ateityje Vyčiai dar gali būti labai naudingi netik čionais, bet ir išmūsų Lietuvos nepriklausomiesiems valdai.

Reikia nepamiršti, kad Vyčiai išauklėjo daugumą lietuvių katalikų veikėjų, kuriais ir nunai mes džiaugiamės ir didiuojamės, kaip jie dirba lietuviškose redakcijose, organizacijose ir kiekvietoje lietuvių kolonijoje atrasi, kad daugiausia vyčiai arba buvusieji jų nariai dirbaujasi lietuvių judėjime. Vyčių organizacija buvo ir yra lietuviybės mokykla ir jos veikėjų auklėtoja.

Seniai jau galvojau šio turinio rašinį parašyti, bet vis laukiau ir tikėjau gal kas kitas parašys, bet iki šiol dar to nesulaukiau.

Senas Amerikietis

Tai gi mečiau viską į šalį, kol dar neveliu, ir tas savo mintis pareiškiu savo straipsnyje.

Aukščiau jau pažymėjau, ką vyčiai nuveikė ir ką veikia, o čia mėginasi pažymėti, ką jie galėtų ateityje nuveikti. Bet jiems reikia pagelbos ir jos šaukiasi dabar. Vyčiai šaukiasi dvasiškų paramos, kaip katalikiška organizacija; jie šaukiasi ir prašo vėliausiai atvykusių lietuvių katalikų stoti į jų eiles, sustiprinti juos lietuviška dvasia ir veikla, kad ir jie galėtų daugiau gauti tos lietuviškos—patriotiškos inspiacijos darbuotis Lietuvos ir lietuviybės naudai.

Nūnais Vyčių organizacijai priklauso apie 2.000 narių. Vyčiams didelę pagėbą suteiktų gerb. klebonai ir vikarai kartas nuo karto paragindami išsakyti jaunima rašytis prie Vyčių. Vėliausia atvažiavę jauniesni amžiaus lietuviai; jų vaikai, nors didesnės lietuviškose kolonijose, po keliolika narių prisirašytų prie šios organizacijos. Neabejoju, kad vėl atgytų praecities veikimas ir dvasia. Suprantama, prisirašiusiems reikia veikti, o netik sakyti, kad aš priklausau prie tokios ar kitokios organizacijos.

Tokia talka netų daugia lietuviškos dvasios ir Lietuvos meilės. Pradėtų čia augsi jaunimui mokytį lietuviškų žaidimų, dainų, roštų vakarus, vaidinimus, o vyčiai šioms dalykams yra gana palankūs ir simpatingi. Kitai mes galime jaunimo netekti ir neturėsime teisės jį smerkti.

Dabar ypatingai vėliausia atvykusių lietuvių eilė rašytis ir palaikyti mūsų centralines organizacijas—Vyčių, LRKSA, Moterų Sąjungą ir kitas.

Ypatingai mums lietuviams reikėtų pamiršti vieną čia įgytą kultūrą, o kitą atvežtą, bet sukurti tikrą—lietuvišką draugiškumą šanta kultūra, nes kitaip vienai išnyksime anksčiau kitaučių katile, o kiti vėliau, o gali būti ir atbulai. Tada mūsų gražioms bažnyčioms, mokykloms, svetainėms, klubams, bankams ir kitos visokios įstaigos pateks į svetimų rankas.

Prasčiau, kad kas daugiau pakalbėtų šiuo klausimu lietuvių spaudoje, o netik kitų bėdomis rūpintis.

Senas Amerikietis

DIDŽIAUSIAS ŠIO SEZONO PARENGIMAS

CLEVELAND, Ohio.—Prasidėjus rudens sezonui, Clevelando lietuviams bus patiekta puikių parengimų, minėjimų, koncertų bei pobūvių. Jau visa eilė organizacijų užsiregistravo Amerikos L. B-nės parengimų sąrašą. Didžiausias parengimas—koncertas su kvietinėmis pajėgomis yra įrašytas Ateities klubo, kuris jau anksčiau clevelandiečiams yra parengęs šaunų vakarą.

Šį kartą, spalio mėn. 25 d., sekmadienį klubas kviečia pasidalyti Chicago lietuvių vyrų chorą, vadovaujama muziko dirigento Br. Jonušo, solistą-tenorą Stasį Baranuską ir pianistą Aleksandrą Kuciūną, kurie erdvoje WHK radijo salėje, 5009 Euclid Ave., pirmą kartą koncertuos Clevelande.

Rinkinių 40 vyrų choras, turįs platų repertuarą, duos lietuvių liaudies, kariškų ir lietuvių bei pasaulio kompozitorių kūrinių. Visų mėgstamasis "lietuviškasis Caruso" padainuos lietuvių dainų ir gražiųjų operų arijų.

Bilietai jau platinami ir gaudami: Spaudos kioske, Sv. Jurgio parapijos salėje sekmadieniais, "Dirvoje", P. P. Muliolio istaigoje ir skambinant telefonu CE-1-2173.

Isigykite bilietus iš anksto ir spalio mėn. 25 d. dalyvausime šiame parengime, kuris jums tikrai paliks gražiausią išpūdį.

V. R.

KLAIDOS ATITAIŠYMAS

BALFo centras spaudoje paskelbė, kad buvo gauta 107 dolerių auksa iš Amerikos Lietuvių R. Katalikų Susivienijimo, Dayton, Ohio. Tai buvo klaidingai pažymėta. Tikrumoje tas auksas surinko ir prisūtė Daytono Lietuvių R. K. Draugijų Sąjūdis (Federation of Lithuanian American R. C. Societies).

Kartu pranešama, kad per tą pačią organizaciją yra gauta papildomai 10.00 dolerių iš Sv. Kryžiaus Parapijos Moterų Draugijos. Už auksą širdingai dėkojam.

BALFo Centras

LRKSA KUOPŲ SUSIRINKIMAI

FOREST CITY, Pa.—2-os kuopos susirinkimas bus spalio 11-tą dieną, tuoj po sumos, šv. Antano parapijos svetainėje.

PITTSBURGH, Pa.—254 kuopos susirinkimas bus spalio 11-tą dieną, tuoj po sumos, šv. Antano parapijos mokyklos patalpose, W. Vernor ir 25-ta gat.

DETROIT, Mich.—265-tos kuopos susirinkimas bus spalio 11-tą dieną, tuoj po sumos, šv. Antano parapijos mokyklos patalpose, W. Vernor ir 25-ta gat.

NEWARK, N. J.—19-tos kuopos susirinkimas bus spalio 11-tą dieną, tuoj po sumos, šv. Jurgio Dr-jos svetainėje, 180-2 Now York Ave.

SO. BOSTON, Mass.—21 kuopos susirinkimas bus spalio 11-tą dieną, tuoj po sumos, šv. Juozapo parapijos svetainėje, visi nariai-narės, dalyvausite susirinkime.

MINERSVILLE, Pa.—24 kuopos susirinkimas bus spalio 11-tą dieną, tuoj po sumos, šv. Pranciškaus parapijos svetainėje.

SCRANTON, Pa.—30-tos kuopos susirinkimas bus spalio 11-tą dieną, tuoj po sumos, šv. Juozapo parapijos svetainėje, visi nariai-narės, dalyvausite susirinkime.

MAHANAOY CITY, Pa.—31 kuopos susirinkimas bus spalio 11-tą dieną, tuoj po sumos, šv. Juozapo parapijos svetainėje.

ANSONIA, Conn.—32-tos kuopos susirinkimas bus spalio 11-tą dieną, tuoj po sumos šv. Antano parapijos svetainėje.

ROSELAND, Ill.—33-tos kuopos susirinkimas bus spalio 11-tą dieną, tuoj po sumos, Visų Šventų parapijos svetainėje.

KINGSTON, Pa.—34-tos kuopos susirinkimas bus spalio 11-tą dieną, tuoj po sumos, šv. Marijos parapijos svetainėje.

PITTSBURGH, Pa.—35-tos kuopos susirinkimas bus spalio 11-tą dieną, tuoj po sumos, šv. Vincento parapijos pobaznytinėje svetainėje.

WORCESTER, Mass.—41 kuopos susirinkimas bus spalio 10-tą dieną, šv. Kazimiero parapijos svetainėje, 7-tą valandą vakaro.

CICERO, Illinois.—48-tos kuopos susirinkimas bus spalio 11-tą dieną, 1 P. M., šv. Antano parapijos mokyklos kambary.

NEW PHILADELPHIA, Pa.—51 susirinkimas bus spalio 11-tą dieną, tuoj po sumai parapijos svetainėje.

EXETER, Penna.—57-tos kuopos susirinkimas bus spalio 11-tą dieną, 1 P. M., Lietuvių Piliečių Klubo svetainėje.

NORWOOD, Mass.—8-tos kuopos susirinkimas bus spalio 13-tą dieną, 7:30 P. M., šv. Jurgio parapijos svetainėje, St. James St.

WATERBURY, Conn.—91 kuopos susirinkimas bus spalio 11-tą dieną, 1 P. M., šv. Juozapo parapijos svetainėje.

ROCHESTER, N. Y.—103 kuopos susirinkimas bus spalio 11-tą dieną, 9 val. ryto, šv. Jurgio parapijos svetainėje.

CASTLE SHANNON, Pa.—172 kp. susirinkimas bus spalio 11-tą dieną, 1 val. P. M., pas kuopos pirmininką Motiejų Abratį, 1311 Groveton St.

E. ST. LOUIS, Ill.—179 kuopos susirinkimas bus spalio 11-tą dieną, Nekalto Prasidėjimo P. Sv. parapijos svetainėje tuoj po 8 val. Mišijų.

KINGSTON, Pa.—209-tos kuopos susirinkimas bus spalio 11-tą dieną, 2 P. M., šv. Marijos parapijos svetainėje.

NASHUA, N. H.—228-tos kuopos susirinkimas bus spalio 11-tą dieną, tuoj po paskutinį Mišių parapijos svetainėje.

AMSTERDAM, N. Y.—243 kuopos susirinkimas bus spalio 11-tą dieną, tuoj po sumos, bažnytinėje salėje.

PITTSBURGH, Pa.—254 kuopos susirinkimas bus spalio 11-tą dieną, tuoj po sumos, šv. Antano parapijos mokyklos patalpose, W. Vernor ir 25-ta gat.

LRKSA PIRMOS PENNA APSKRITIES SUSIRINKIMAS

Spalio 25, 1953, 2-ą valandą po pietų Saldžiausias Jėzaus Širdies lietuvių parapijos patalpose, New Philadelphia, Pa., įvyks beritinis LRKSA Pirmos Penna apskrities kuopų atstovų susirinkimas.

Šiame rajone gyvuojančios kuopos prašomos prisijusti nors po du atstovus, bet pageidaujama ir daugiau. Šiame susirinkime dalyvaus centro sekretorius p. V. T. Kvetkas, kuris turi daug naujų pranešimų. Taipgi kuopos turinčios paklausimus galėsit čia pat sužinoti, kas jums yra reikalinga ir žinotina.

Prašome nepamiršt spalio 25 d. susirinkimo.
Vincas Abramaitis, pirm.
Jonas Zernauskas, sekret.

APIE BAČIŪNĄ

PHILADELPHIA, Pa.—Rasčiau šiuos žodžius neseniai teko būti vienoje sveigoje, kur viengėčiai kalbėjosi apie įvairius mūsų pasižymėjusius vietotaučius; o kada vienas užsiminė ir apie Juozą Bačiūną iš Tabor Farmos, tai vienas suklyps senis taip jam atsakė posmais:

Juozas Bačiūnas, mūs tėvynainis Lietuvių kiliu, kaip matos, aibis, Kadangi yra jis kilmės širdiu, Kaip ir nuo kitų apie tai girzdū.

Myli Lietuva daugiau neg' savo Ir Amerikai daug naudos daro, Tad ir reikia, kaip dvasios galina Gerbti visuomet Juozą Bačiūną.

Soutsaidietis

TALLAHASSEE, Florida.—Rugsėjo 28-tą mirė Floridos gubernatorius Dan McCarty, 41 metų amžiaus. Sirgo kelis mėnesius.

PALECKIS

Kartą Paleckis, važinėdamas Vilniaus gatvėmis, susigalvojo nusipirkti "Tiesą". Sustojo prie laikraščių pardavinėjusio berniuko, bet tas jau buvo išpardavęs, tad pašaukė draugą, parėdavinęšį laikraščius kiek toliau: — Ei, Palecki, turi "Tiesą"? Paskubė, piletis laukia!

Atbėgs berniukas, įteikė Paleckiui "Tiesą", o tas ir klausia: — Kuo tu vardu? — Petriukas.

— O pavardė? — Mykolaitis.

— Tai kodėl tave draugas šaukė Paleckių? — Tai čia istorija. Mane draugai taip praminė, kai kartą čia štai kareivinėse valiau rusų karininkams batus.

Paleckiui daugiau nereikėjo nieko klausti...

SERŽ. F. RUŠINSKAS SUGRĮŽO

Rugsėjo 22-ą lėktuvu parsikridodo namo M. Sgt. Pranas Rušinskas, gyv. 28 Prospect St., Wilkes-Barre Township. Stoty ir namuose jį sutiko artimieji, giminės, draugai ir kaimynai.

Pranas Rušinskas Dėdės Samo kariuomenės įstojo sulaukęs 17 metų amžiaus ir jau išstarnavo virš 16 metų. Rugsėjo 7, 1951, kautynėse prie Hill 717, Korėjoje, jis pateko raudonųjų nelaisvėn. Pasirašius karo paliaubas jis buvo paleistas rugsėjo 3, 1953. Tuo būdu nelaisvėje išbuvo beveik tris metus. Matęs daug vargo.

Pasilejęs kelias savaites, serž. Rušinskas vyks į Camp Kilmer pasiluosuoti ir stot iš naujo (reenlist) tolesnei tarnybai.

Rušinskas gerai kalba lietuviškai ir savo tautybe didžiujasi.

SULAUKĖ SŪNAUS

Rugsėjo 22, 1953, Mr. ir Mrs. George Buickus šeima, 482 E. South St., Wilkes-Barre, Pa., atlanke "garnys" ir apdovanojo sūnumi, kuriam duotas Bernardas vardas. Motina Mrs. Ona Buickus yra Susivienijimo veterano Bronniaus Jaskaus dukte. Buickai dabar augina tris vaikus—Jurgį, Jr., Barbutę ir Bernarduką.

LOUISVILLE, Ky.—Rugsėjo 28-tą Standiford Field stoty nukritęs sudegė lėktuvas gabenęs kareivius iš Camp Kilmer. N. J. Zuvo 22, kiti 20 sužeisti.

Idomiausia knyga spalio mėnesiui yra apie Marijos apsiėrikimus 1917 m. Fatimoj

MARIJA KALBA PASAULIUI

Ši knyga išverstą net į 7 kalbas, 264 psl., 18 paveikslų, kaina 2 doleriai. Užsakymus siųsti:

FATIMOS KNYGA
122 Canton St., Stoughton, Mass.

RINKTINĖS MALDAKNYGĖS

Kiekvienas lietuvis katalikas turi galimybės pasilaukti priėmama kaina. Pasinaudokite proga

RAMYBĖS ŠALTINIS, Surinko ir išleido kan. Pr. M. Juras. 544 puslapiai. Kaina \$3.00.

ATLAI DU ŠALTINIS, T. Kazimiero Kapucino. Stambiomis raidėmis, 574 puslapiai. Kaina \$3.75.

ŠVENTOJI VALANDA—Maldos ir Giesmės. Sutaiss kun. J. K. Miliauskas. Tai vienintelė Amerikoje išleista maldaknygė, kurioje telpa maldos ir giesmės su gaidomis, kad žmonės gali sekti kuniga maldose ir giedoti giesmes su choru. Kaina 15c. Imant nemažiau 10 egzempliorių—10 centų.

Žymiai Nupigintos Maldaknygės

MALDU VAINIKĖLIS (originals kaina 70 centų)..... 50
MALDU VAINIKĖLIS, juodasis aparatas..... 40

Užsiskaitant kreipkitės į

"GARSO" ADMINISTRACIJĄ

73 E. South Street (P. O. Box 32), Wilkes-Barre, Pa.

BANKINIAI REIKALAI

Lietuvių Banke atsilankant, galima daug reikalų atlikti ir sutaupti laiką ir ilgas keliones.

Galima padaryti taupymai per laiškus.

Paskolos dėl pirkimo, pagerinimo arba taisyimo namų; Money Order čekiai; galima užsimokėti už telefoną, gasą, elektrą ir kitokias bilas; įsigyti keliaujantiems čekius.

Čia galima pirkti Jungtinių Valstybių taupymo bonus.

Čia už taupymus moka 2 1/2%. Taupymai po Federal Insurance Corporation globa, kiekvienos knygtės iki \$10,000.00 valdžios saugumas užtikrintas.

THE SUPERIOR SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

6712 SUPERIOR AVENUE
CLEVELAND, OHIO
HE. 1-2498

